

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
 Félévre 2 „ 50 „
 Egész évre . . . 5 „ — „
 Megjelenik minden szerdán
 és szombaton.
 Egyes szám ára 7 kr.

SZABADSÁG

Szerkesztőség,
 hova a lap szellemi részét és a
 nyiltteret illető közleményeket
 küldeni kell:
Városház-tér 10. szám.
 Szerkesztő otthon van minden
 nap délután 4-5 óráig
 Kiadóhivatal, hova a hirdetések
 és előfizetési díjak, valamint
 reklamációk küldendők:
Wesselényi és Könyg
 könyvnyomdája
 (Deák-utca, színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.
 A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antikvar üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohánytözsdejében, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók

Hazafias nyilatkozat.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara múlt szombaton nyilatkozott a milléniumi kiállítás ügyében. A nyilatkozat olyan, mint a minőt egy öntudatos s a kormány befolyásától teljesen független testülettől várunk.

Kimondta ugyanis a kamara, hogy az országos kiállítás 1895-ben, hazánk ezer éves fenállásának ünnepe alkalmával megtartassék.

Igen jól mondta Radvány István, kamaránk elnöke, hogy a mi törvény, azt végre kell hajtani. De a mi kormányunk még a törvényt sem respektálja.

Az országgyűlés most egy esztendeje meghozta a nemzeti kiállításról szóló törvényt s a kormány, úgy látszik, nem akarja azt végrehajtani. Mindenféle turfangos utatmódot kitalál, hogy Baross eszméinek egyik legbecsesebbjét elejtse, azt t. i. hogy a nemzet az első ezredév végén a hazai munka diadalát is megünnepelje.

Hanem hát úgy látjuk, hogy a kormány a magyar kamarákban most az egyszer csalódott. Egyik kamara a másik után nyilatkozik a kormány akarata ellen. A dologban csak az a megdöbbentő, hogy

ezzel a sok húza-vonával az idő folytonosan halad s egyszer csak azt fogjuk észrevenni, hogy igazán nem lesz elég idő, hogy a kiállítást nyélbe üthessük.

A kormánynak ez a törekvése valóban fájdalmas érzéseket költ fel a hazafias érzésű emberek lelkében. Hát nem kézzel fogható-e az a törekvés, hogy a Baross által meghonosított szellemet és irányzatot erőszakkal ki akarják küszöbölni? . . . Hát nem azt látja-e ebből minden érzékű ember, hogy a magas arisztokrácia fél attól, hogy a milléniumi ünnepen a polgári osztály előtérbe nyomulása elhomályosítaná az ünnep egyéb dinom-dánom, bankett, diadalkapu és zászlódisz fényét? . . .

Sajnos, hogy kormányzó államférfiaink sorában sokan vannak oly nemzetellenes szellemű csúszó-mászó, hiperloyális szolgálkók, a kik Magyarország létezését csak a Habsburg-dinasztia uralkodásától számítják Magyarország bölcsője: a mohácsi vész! . . . Igen! Ő szerintök a mi hazánk Mohácsnál született. Ezért nem merték ezek megünnepelni a legnagyobb, legdicőbb magyar királynak, Hunyadi Mátyásnak, emlékét. Ezért nem jelent meg N. Váradon az Árpádház leg-hatalmasabb, legendaszerű alakjának, Szent Lászlónak, ünnepén a magyar kormány

feje. Ezért követnek el mindent a milléniumi ünnepek eltörpítésére, elfojtására . . . mert hiszen mi lenne akkor, ha a világ megtudná, hogy a magyar állam sokkal régebben alakult meg, mint Ausztria?! . . .

Igazán szomorú, hogy, a mikor a nemzeti szellem fölébredt és minden téren érvényesülni kezd, a mikor a társadalomban, a közéletben a nemzeti Génusz diadalokat arat, a politikában még mindig sárga-fekete szolgálkók úszhatnak felszínen, a kiknek eszméjük az osztrák-magyarország és az összbirodalom! . . . Miért nincs a nemzetnek akarata vagy bátorsága, hogy haragja viharával elsöpörje a hatalom szinteréről azokat az elemeket, melyeket még ma sem volt képes teljesen áthatni a nemzeti szellem?

Ezeknek az elemeknek, lakáj-gondolkodású nagyoknak adott a miskolczi kereskedelmi és iparkamara is múlt szombaton tett hazafias nyilatkozatával egy érzékeny szúrást.

Igazi örömmel üdvözljük érte a kamarát, melynek lelkes tagjai megvédték Baross örökét s nem engedték a nemzeti kiállítás nagy eszméjét elejteni!

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Langy eső hull . . .

Langy eső hull a tavaszi világra,
 Bimbózni kezd erdő, mező virága.
 Ragyog a csepp fűszálon és levelen.
 Szőke kis lány szívében is
 Megfog a szerelem.

Sebes zápor, nyári zápor úgy szakad.
 Sötét felleg a villámtól meghasad.
 Szőke kis lány nem veszi azt észre sem.
 Barna legény kedvesével
 Ölelkezik édesen.

Őszi eső, oly szomorú már a táj.
 A ki nézi annak is a szive fáj.
 Bús az erdő, száraz levél alatta.
 Könnyezik a szőke kis lány,
 Szeretője elhagyta.

Száraz levélt fehér hó eltemette.
 A harangszó messze hangzik felette.
 Szőke kis lányt viszik a temetőre.
 Barna legény csengős szánon
 Most megy az esketőre.

Kajabusz.

Petőfi lírai költészete.

(Folytatás.) (4.)

Bizony lobogott volna az a tűz akkor is, ha öreg asszony rakta volna is, mert a tűznek az a természete, de az ifju a saját szive lángjának lobbogását, melyet a lányka élesztett, átviszi a konyha tűzének lobbogására. Lehetne-e ez alkalomból találóbb hasonlattal kifejezni az ifju érzését, minthogy a lányka szemei tűzének lángját a lobbogó tűz lángjánál nagyobbak tartja, mely igézzel van reá s elnézve azt, elfelejti, hogy pipája kialszik, de érzi, hogy szive annál sebesebben dobog.

Tűzet rakott eszemadta
 Lobogott is, a mint rakta,
 Hát még a két szeme párja
 Annak volt csak nagy a lángja!

Én bementem, ő rám nézett . . .
 Alig, ha meg nem igézett,
 Égő pipám kialudott,
 Alvó szívem meggyűladott.

„A virágnak megtiltani nem lehet“ kezdetű dala követte ezt. Ki ne ismerné ezt is magyar ifjaink, leányaink közt! Őt versszakból áll, melyeknek mindenike egy-egy kis dal, együtt véve egy kis szívtörténet. A leánykát, kihez ezt a dalt írta nagy költője, Debreczenben látta meg, megszereti, de úgy látszik a leányka még fiatal s a hirtelen szerelmessé lett s külsőleg nem épen oly rokonszenves ifjú kellő szívértését nem könnyen viszonozza, talán tiltanak is szülői, hogy ily korán viszonya legyen. Erre mutat a természetből vett gyönyörű hasonlata, mely az egész első versszakot betölti:

A virágnak megtiltani nem lehet,
 Hogy ne nyiljék, ha jó a szép kikelet;
 Kikelet a lány, virág a szerelem,
 Kikeletkor viritani kénytelen.

A második versszakban annak ad kifejezést, hogy egyszeri látásra megszerette a leánykát, de hogy könnyelműnek ne láttassék, mindjárt utána teszi:

Szeretője lettem én szép lelkednek,
 Szép lelkednek, mely mosolyog szeliden,
 Szemeidnek bűvös, bájos tükrében.

Ki ne ismerné azt a természetes igazságot, hogy bensőnk, érzelmünk, lelkületünk megjelenik a szemben. Ez a szemekben megjelenő lélek, szív, a képzeletdús ifjúra kétszeres hatással van. Valóban érezhette, a ki figyelemmel kísérte, hogy némely szem oly varázshatással van reánk, hogy nem tudjuk felejteni, ha elvesztettük, nyugtalanok vagyunk s fölkeresni óhajtjuk. Mi van az ilyen szemekben? Delej. Mi ez? Benső lélek, szellem. Az ilyen szemekhez többé nem is szűkség, hogy az arcz egyes részei széptanilag is valami igen szabályosak legyenek; — ezek bevilágítják az egész arczot s azon kifejezést adják annak, melyet kellemesnek, lelkesnek nevezünk. Petőfi is ilyen szem-pár hatalma alá jutott.

A harmadik versszakban természetesen merül fel róla a kérdés, hogy valjon a szép szemek birtokosa nem szeret-e már valakit? Az érzés oly uralkodó lesz, hogy az önzés rögtön feltámad s befészkel magát szívünkbe az irigység egy neme. Lehetne-e szebben, szelidebben kifejezni magát egy költőnek féltékenységekben:

A nemzeti szellem fejlesztése az iskolában.

Irtta: **Torkos János.**

(7)

De ki volna képes elszámolni mindazon körülményeket, melyek a tanító előtt a nemzeti szellem fejlesztésére önként, véletlenül kínálkoznak. A folytonos kitartás és igazi lelkesedés előbb utóbb meghozza gyümölcsét. Lelekedésünk tehát ne legyen szalma tűz. Igyekezzék levetkezni minden tanító azt a reánk nem épen ártatlanul fogott vádat, hogy a magyar könnyen lelkesedik, de a kivételben késedelmes és félúton megáll. Lelekedjünk a múltért, mert múltjában él a nemzet; de ha a múltunkon való merengés nem hagy időt küzdelemre, hogy a jövőt számunkra, nemzetünk számára biztosítsuk, akkor életünk csak tengődés. Hazánk egy évezreden át folytatott küzdelmével, a helyzetéből folyó viharok kiállításával jogot nyert a fenmaradásra; magyar nemzetünk azon sikerrel, melyet eddig elért, alapot teremtett magának, melyen tovább építhet. Legyen tehát előttünk szent az a föld, melynek minden porszeméhez őseink iránt érzett kegyelet csatol; legyen szent az a nyelv, mely elszigetelten is örökségtől maradt ránk, mely ma már a tudomány minden ágának előadására alkalmasnak bizonyult és szívet lelket emelő hangokon zeng a Kárpátoktól az Adriáig! Rossz gazda az, ki őseitől öröklött vagyonát veszni hagyja. Legyünk mi jó gazdák és öröklött kincseinket még szebb, még jobb alakban hagyjuk utódainkra! Haladás és folytonos kitartás kell ahhoz, hogy czélt érjünk. Bárminő erőfeszítéssel görgetünk is fel egy darab követ a part lejtőjén, ha munkánkat előbb hagyjuk félbe, mint czélunkat elértük, kövünk az erő hatásának megszűnésekor magától és gyorsan gördül vissza a völgybe. Nemzeti törekvéseinkkel is így vagyunk. Hatalmas birodalmak példája igazolja Bárány Eötvös Józsefnek egyes emberre alkalmazott ama mondását: „Minden ember könnyebben sülyed, mint emelkedik; de inkább fárad, midőn magasról le, mint midőn fölfelé megy.“ A mely nemzet a lejtőn lefelé indul, útjában csak természet fölötti erő vethet annak gátat. Nemzeti nevelésünk ma a felfelé haladás útján van. A tökély magaslata oly eszmény, melyhez közeledhetünk, de elérése lehetetlen. És ez jól van így. Ne álljunk meg tehát útunkban, hanem haladjunk előre mindig fölfelé; mert az igazi jó megleti julalmát, ha künn a társadalomban nem, bent szívünkben, öntudatunkban. Egyes nemzetek nagyokká emelése nem pusztán azok munkájának eredménye, kiknek nevéhez azt a történelem kötötte; maguk a megnevezett hősök is r szót engednek a névtelen hősöknek. Nemzeti nevelésünk terén minden kötelességét teljesítő tanító és nevelő egy-egy névtelen hős; az utókor halájából ezek is elveszik részöket. Ha vetünk, a mi utódaink

Titkos kérdés keletkezik szívemben:
Mást szeretsz-e gyöngyvirágom vagy engem?
Egymást üzi bennem e két gondolat,
Mint őszszel a felhő a napsugarat.

Mily hasonlat! Mily gondolatgazdagság!
Lelki állapotát ahoz az őszhöz hasonlítja, melyben a borongás és napfény oly kellemesen váltják fel egymást s a természetet oly kedvesen bánatosá teszik előttünk.

Érzelmében azonban e lelki állapotból tovább ragadja s féltékenysége fokozódik, ha arra gondol, hogy eszményképe mást szeret annyira, hogy bujdosóvá lenni s meghalni kész.

Jaj, ha tudnám, hogy másnak vár csókjára
Tündér arczád tejben úszó rózsájára:
Bujdosója lennék a nagy világnak,
Vagy od' adnám magamat a halálnak.

De ekkor a reménység ismét megjelenik főlemelő védangyalul s kéréshez, esdéshez fordul a költő:

Ragyogj reám boldogságom csillaga,
Hogy ne legyen életem büs éjszaka:
Szeress engem szívem gyöngye, ha lehet,
Hogy az Isten áldja meg a lelkedet!

Ugyanezen esztendőből való pásztori kedves dal a „Kis furulyám szomorú fűz ága“. E dal egyszerre, egytől viszi be költőjét a nép szívébe s teszi kedvéssé a népiest a főúri körökben. Elmondja ez azt is, hogy mily mély érzés lakik a természet egyszerű fiában is. A nyáját őrző, legeltető pásztornak meghal kedvese. Sirja mellett szomorú fűzet nevel talán a szülői bánat. Ennek a fának egy ágából furulyát farag az ifjú s azon mondja el keservét, panasztát.

fognak aratni; ha fát ültetünk, a mi örökösünk élvezik annak a gyümölcsét; példánk halálunk után is lelkesíti azokat, kikre hatással voltunk nemes czélu munkánk siker nélkül nem maradhat. Jól mondta halhatatlan Berzsenyink:

„A derek nem fél az idő mohától,
A koporsóból kitör és eget kér.
Érdemét a jók, nemesek s jövődő
Századok áldják.“
(Vége.)

Innen-onnan.

— Humorisztikus papirszelvények. —

Összeszeredte **Bagoly Márton.**

Az idők rendes folyásában tegnapelőtt nagy változás történt. Zitkovszky Zsiga bátyánk, a miskolczi órák igazgatója és főkörmányzója ugyanis kapta magát, július 31-én éjjeli 12 órakor felment a tűzoltó őrtoronyba s az óra mutatóját 24 percczel visszaczurukkoltatta, mely contra b-hangon ezt énekelvén: „Szent Márk tornyában“ éjfél t a zóna most! Hanem hát azt nem gondolta meg Zitkovszky bátyánk, hogy ebbéli cselekedete által a mi életünkben 24 perczet — ellopott!

Igen! Az a 24 percz ki van törölve a mi életünkben. Pedig átéltük, vagy átáludtuk azt (kiki a maga rendje és módja szerint), de azzal aligha fogunk beszámolni majd odafent az örök bíró előtt. Hanem ebből hölgyeim és uraim, nagy baj és veszedelem származhatik ám odafent!

Képzélek csak!

A vén Saturnus (idő), a kit még az olympus istenei is szerelmes istennői sem voltak képesek soha semmiféle könyörgéssel arra bírni, hogy egy édes pillanatban csak egy perczre is álljon meg, bizony a zóna kedvéért július 31-én sem igen állt meg, hanem haladt tovább a maga rendes útján... Már most tessék csak megfontolni azt, hogy ha odafent a mennyei protokolumba neveink után pontosan bejegyzik, hogy mennyi időt éltünk itt e földön, micsoda nagy zavar fog támadni az előállandó 24 percznyi különbözet miatt?!

Egymást fogják érni a következő jele-
netek:

Szent Péter ott áll bent a menyország kapujánál. — Kint kopognak.

— Ki az? Kéri Szent Péter.

— Én vagyok, Torkos János.

— Honnan?

— Miskolcziól.

— Bújj be.

A kapu kinyílik. Torkos bebúvik.

— No fiam, János, fűzi tovább a szót Szent Péter, mondd meg mennyi időt éltél? De pontosan mondd meg, hogy össze ne téveszszünk, mert sok Torkos János vagyon odalent amaz árnyékvilágban.

— Éltem 61 évet, 2 hónapot, 3 hetet, 4 napot, 5 órát és 6 perczet.

Szent Péter oda szól Gábor árkangyalhoz, hogy hozza el Torkos János kondukt-lisztjét. Pár percz múlva ott van a liszta. Péter nézi azután nagy méreggel fordul Jánoshoz:

— Ejnye te akasztófa virága, hát még itt is hazudni mersz? Hiszen 24 perczet eltagadtál! Alló mars kiéle!

Szegény Torkos Jánost egy mennyei Mamasz kirúgja az ajtón.

Ismét kopognak.

— Ki vagy és honnan jössz? Szól Szent Péter.

— Bájbalni Arabella vagyok Miskolcziól.

— Ismerlek bájos hölgyeteg, lépj be.

Arabella belép.

— Mondd csak gyermekem, hány éves vagy? De el ne tagadj egy perczet sem, mert én liszta nélkül is tudom éveidnek számát.

— Éppen 28 évet, hat hónapot, öt napot négy órát és három perczet éltem, mikor a föld kinjaitól megszabadultam.

— No te, gyönyörűséges mákvirág! Hát tudod-e, mennyit tagadtál el? Éppen 20 évet és — 24 perczet! Dobjátok a gyehenna tűzébe!

Ilyen szomorú sors vár a hazugokra és ámitókra! Azért jó előre és komolyan figyelmeztetek minden halandót, hogy ha majdan lelke ez árnyékvilág légkörén túl ama szebb hazába felszáll, azt a 24 perczet, melyet

Zitkovszky bátyánk tőlünk a zóna révén ellopott, sem mi áron el ne tagadjja, hanem toldja azt egész bátran évei számához. Mert jóllehet néha Szent Péter is álmos és ügyes taktikával az ő éber figyelmét is kijátszhatjuk és életkorunk tisztába hozatala nélkül bezónázhatunk a menyországba; ámde odabent keserves csalódás várhat reánk. Jöhet ott is elő (mert mért ne jöhetne?) egy fontos választási aktus és ha a szavazók névsorában életkorunk iránt kétség támad, nem bocsátanak az urnához és megtörténhetik — mint Dédesen is történt — hogy más egyén fogja bitorolni legszentebb politikai jogunkat!

Milyen bajt csinált az a Zitkovszky bácsi!

Levelezés.

Mező-Csáth 1892. július 28.

T. szerkesztő úr!

Azt hiszem, hogy most az uborkaévadban, mikor a parlament be van zárva, kint és bent mélyes csend uralkodik, s csak a kolera hírek tartják a kedélyeket izgalomban, érdekelni fogja önt és a t. közönséget, hogy minők a tanügyi viszonyok egy vidéki magyar mezővárosban, s különösen Borsodmegye egyik legtekintélyesebb községében Mező-Csáthon.

Térjünk át mindjárt a részletekre.

A ref. fiu tankötelesek száma 210. A ref. leány tankötelesek száma 204, mindkét esetben a gyermekek 12 éves koráig.

Ugy a fiuk, mint a lányok részére 2—2 tanterem van berendezve, s egy-egy tanterem 100—100 gyermeket fogadhat be.

Iskolát 40 gyermek egyáltalán nem látogat.

Ugy a fiukat, mint a leányokat 2—2 tanító tanítja, kik közül egy a kántori teendőket is végezni köteles.

Ezen adatokat összevéve, nyilvánvaló, hogy még legalább is két tanteremre, még legalább is két tanítóra, s mivel a kántorság egy egész embert vesz igénybe, egy a tanítási teendőktől mentesített kántorra volna szükségünk, a ki az isteni tiszteletet, a temetést és az énektanítást látná el.

Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a leányok nevelése érdekében nagyon helyes volna, ha egy okleveles tanítónő is alkalmaztatnánk.

Az alkalmazott tanerők fizetése oly csekély, hogy abból megélni lehet ugyan, de kultúr-szükségleteket kielégíteni teljesen lehetetlen, pedig mi a mi tanítóinkat a kultúra legmagasabb fokán szeretnők látni. Kivánók, hogy okos, értelmes, higgadt emberek legyenek. s a társadalmi téren előkelő és irányadó szerepet vigyenek, de hát hogyan kívánhatjuk ezt 500 frt fizetésért és 80 frt lakpénzért? Mondjon akárki akármit, a szegénység anyja, mint szolgásgát, pedig nekünk nem szolgákra, hanem tanítókra volna szükségünk.

Tanészközökkel az iskolák nagyjából el vannak ugyan látva s a népiskolák feladatuknak többé kevésbé meg is felelnek, de mi hangosan követeljük, hogy az illetékes ténylezők többet, sokkal többet tegyenek, mert a jövő nemzedék sorsa a mi kezünkbe van letéve s ez érdekében nem lehetünk eléggé ügybuzgók.

A mi a tanítók viszonyát az iskolai felettes hatóságokhoz és a nagyközönséghez illeti, ehhez nagyon sok szó fér. Hiányzik az a kölcsönös tisztelet, bizalom és ragaszkodás, mely minden sikernek kútfeje. Bár másrészt tapasztalhatni, hogy a mely tanító kötelességeit a felsőbbség s a törvény inteniója szerint hiven teljesíti, növendékei irányában atyai szeretettel van eltelve, igazságos, nyájas, s ha az egyes tantárgyakat módszertanilag tanítja, a szülőkkel szemben nem pöffeszkedő, szóval úgy viselkedik, mint egy valódi tanító, legalább a jobb és értelmesebbek tiszteletét kivívhatja.

Egyébiránt Csáthon (általánosságban legyen mondva) e tekintetben nagyon sok kívánni való van, mert bizony a tanítót nem igen respektálják, a szülők iskolába járó gyermekeik előtt a tanítóról becsmérőleg nyilatkoznak, sőt káromolják is, lévén a káromkodás a legiszonyabb módon elterjedve. A tanítót lenézik és kigunyolják. Sajnos, hogy ezek így vannak, még sajnosabb, hogy a tanítók maguk nem sokban folyhatnak be ezen tünetek ellensúlyozásába. Benne van a tanítók iránti ellenszenv a legalsóbb néposztályokban, az intelligensebbek pedig a kicsinylés és megvetés nyilait lödözik

a szegény „kosta“ ellen. Vannak olyan úri emberek is, kik felényi képességgel bíró emberekkel szívesen eltársalognak, barátságukba fogadják, de a tanítóval szóba állani is derogál nekik. Így aztán nem csoda, ha a tanító elkedvetlenedik, a társaságtól visszahúzódik s a község nyilvános életében az őt megillető szerepet be nem tölti.

A római katolikus és izraelita népiskolák is lehetnének kitűnőbbek, de mindenesetre a haladás utján állanak, utóbbiban már csak a vallást tanítják németül. Óhajtjuk hogy ezen-
tul ezt is magyarul tanítsák.

Az izraelita hitközséghez azon bizalmas és szeretetteljes hazafias kérésünk van, hogy templomukból a német egyházi nyelv fokozatos kiktűszöböléséről gondoskodjanak, mert az nekünk nagyon rosszúl esik, mert az nekünk nagyon fáj, hogy ők még ma is németül prédikálnak.

Mindezeket összegezve, reméljük és elvárjuk, hogy M.-Csáth tanügyi viszonyai rövid idő alatt annyira előrehaladni és javulni fognak, hogy a hasonragu mezővárosoknak M.-Csáth lesz a mintaképe. F.

Ózd, 1892. július hó 30-án.

Tekintetes Szerkesztőség.

Az ózdi járás szolgabírói helyisége szép ünnepélynek volt ma színhelye. A járás művelt közönsége váratlan meglepetésben részesítette Csépany Ignác főszolgabírót hivataloskodásának 25 éves emléktünnepén.

Már 11 óra felé járt az idő, midőn a nagy számmal összegyűlekezett tisztelgők Kiszely Sándor vezetésére alatt küldöttséget menesztettek az ünnepeltért, a ki ezután nemsokára családjával együtt meg is jelent. Nagy Antal sajtó-várkonyi esperes-plébános ékes beszéddel fogadta őt az egész járás polgársága nevében; kiemelt különösen, hogy a bizalom és szeretet, melyet közpályán eltöltött negyedszázad alatt magának kivívott, méltóvá tették őt pályatársai elismerésére. Meghatottságtól remegő hangon válaszolt erre az ünnepelt, kijelentvén, hogyha működése mutathat fel némi sikereket, az legnagyobb részben nem az ő, hanem főleg derék munkatársainak, a hivatása magaslatán álló jegyzői karnak érdeme.

Ezután tisztelegtek testületileg a jegyzők. Szóukuk Szikorsky Gyula nádasdi körjegyző szép beszéd kíséretében adta át a díszes emlékalbumot és a főszolgabíró életnagyságu arcképet. Mindkettő miskolczi termék.

A borsodmegyei általános tanító-egylet ózdi járás körének küldöttségét Gergely János vezette, beszédében utalt azon fontos szerepre, melyet a népnevelés ügye a közigazgatásban elfoglal.

A rima-murányi társulat részéről Tettmayer László gyári gondnok fejezte ki szerencsekívánatait. Ezután jött az iparosok küldöttsége s végre egyesek. A főszolgabíró minden beszédre válaszolt.

Délután 2 órakor az ózdi gyári tisztai kaszinó éttermében közeled volt. Hallottunk sok szép felkészöntöt, legjobban tetszett mégis az Ordódy Lajosé. Gergely János.

Heves 1892. jul. 31-én.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Bár lapjának nem vagyok levelezője, bátorodom tudomására hozni a t. szerkesztő úrnak, hogy Halmay Imre, a miskolczi színház igazgatója e hó 21-én nyitotta meg a Hevesen ujonnan épült színikört a „Tündérlak Magyarhobban“ című népszínművel, melyet a helyben nem rég alakult dalegylet a Hymnusz elnevelésével és Mikola Árpád a megnyitóra irt „Prológ“-ja elszavalásával előzött meg.

Ezóta válogatott darabok szép közönséget vonzanak esténként az arénába.

22-én a „Madarász“ került színre. Postás Milkát Halmayné, Szaniszlót Rácz, Ádámot Szerdahelyi adta jó routinnal. — 23-án „Tél és Tavasz“ című szerében Halmaynéval. — 24-én két előadás, d. u. 4 órakor népelőadásul „Peleskei nótárius“, este „Náni“, Szilágyi Etelkával. — Másnap a „Méhek“ jó előadásban folyt le. Viola (Gyurman Alice) szépen, ügyesen alakított. — 25-én A „Nebántsvirág“, Szilágyi Etelkával telt ház előtt adatott. — 26-án A társulat kitűnő hősnének (Kazaliczky Antalnak) egyéniségével ellentétben ügyes darabja: „Ne hagyj magad Schlesinger“ énekes bohózat szép közönség előtt szabatosan folyt le, melyben maga a szerző Mihály huszárt játszotta erőteljes ala-

kitással. Meglátszott, hogy önmaga irta szerepét. Következő estén „Pon Biquet család“, kissé vontatott volt; másnap „Fenyegerek“. Tegnap zsúfolt ház előtt a „Királyfogás“. Ma „Kismadaram“; holnap „Feneleányok“. Kedden Kazaliczky jutalomjátékául „Fauszt“ tragédia Szerdán: „Szökjünk“. — A kolozsvári nemzeti színház operette és népszínmű primadonája Örlei Flóra k. a. 4 előadásban fog föllépni. Színrekerülnek: „Kis molnárné“ és „Suhancz“ operettek; „Csókok szerzett vőlegény“ és „Nő-emancipáció“ népszínművek.

Jó erők még a társulatnál az említettek kivül: Kantay Teréz, Kövesdy Rózi; férfiak: Szathmáry Lajos lyrni szerelmes; Győre Alajos kedélyes apa; Halmay Imre; továbbá Torday Károly komikus, segédapa.

A társulat 8-án fejezi be előadásait és innen 9-én Nyiregyházára mennek, hol már Ruzsinszky, Boross Endre is ott lesznek.

Tisztelője Mikola Géza.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Bárony János** városi ügyész, augusztus 1-én Radegundba utazott, hogy ott töltse szabadságidejét.

— **Manschell Vincze**, posta és távirtda hivatalunk főnöke, családjával együtt Erdélybe utazott. Helyette a főnöki teendőket Főzy Gyula posta és táviró főtiszt látja el.

— **Előléptetés.** Munkácsy Emil pénzügyi biztost, a m. kir. pénzügyminiszter első osztályu pénzügyi biztossá léptette elő.

— **A miskolczi kir. törvényszéknél** Somogyi Dezső előléptetése folytán megfresdedett aljegyzői állásra a m. kir. igazságügyminiszter dr. Somossi András kisvárdai kir. járásbírói aljegyzőt helyezte át.

— **Névváltoztatás.** Morgenstern Salamon miskolczi lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Marosi“-ra változtatta.

— **A bánhorváthi postahivatal**, mely elözt félével ideiglenesen be lett szüntetve, a kereskedelmi miniszter most ujlag megnyitotta.

— **Halálozások.** Roszkop József egy 18 éves fiatalember, a ki a tanítói képezdét most végezte el, július hó 29-én jobblétre szenderült. Szüleinek bánata, fájdalma leírhatatlan. Elvesztették azt, a ki reményük, büszkeségük volt. Elköltözött, mielőtt állását a gond-utczai rom. kath. iskoláinál — mint segédtanító — elfoglalhatta volna. A korán elhunyt ifjú vasárnap délután nagy részvét mellett kísérték a mindszinti rom. kath. sírkertbe. — **Soltész János** városi adóvégrehajtó tegnap reggel rövid, de kínos szenvedés után meghalt. Temetése holnap délután lesz.

— **A miskolczi kereskedelmi és iparkamara** mult szombaton tartotta a lejárt öt éves ciklusban utolsó ülését Radvány István elnöke alatt. Az ülés legérdekesebb tárgya volt az a fontos nyilatkozat, melyet a kamara a milleniumi kiállítás megtartása, vagy elhalasztása kérdésében tett. Az ügy érdeméről mai vezércikkünkben bővebben szólunk, itt csak annyit említnék meg, hogy a kiállítás elhalasztását egyedül Lichtenstein József óhajtottá, a kamara többi tagjai egyhangu lelkesedéssel foglaltak állást annak 1895-ben leendő megtartása mellett. Fontos tárgya volt még az ülésnek az alkuszok visszaéléseinek meggátlása ügyében leküldött miniszteri rendelet. Erre nézve a kamara indítványozza, hogy a törvényhatóságok szabályrendeleteket alkossanak. Hát bizony itt volna az ideje ennek is, mert p. o. Miskolczon különösen a bortermelők sokat tudnának beszélni egyes alkuszok szemtelenségeiről, a kik nadályként ragadnak az eladó és vevő hátára. — Az ülés végén Radvány István kamarai elnök meleg szavakban vett búcsút a tagoktól, megköszönve azoknak buzgó és fáradhatatlan munkálkodását. A tagok részéről viszont Lichtenstein József mondott köszönetet az elnöknek az ügyek tapintatos vezetéséért s a helyes irányért, melylyel nagy és szép eredményeket ért el a kamara. Az ülés az elnök lelkes elteretése között véget ért.

— **A miskolczi dal- és önképzőkör** e hó 20-án egy nagyszabású kirándulást rendez a „Színva fakadás“ mellett levő gyönyörű völgyben. A résztvevők száma már eddig fölülhaladja a 150-et, a kiknek fuvaráról, eledeléről és elegendő italáról (férfiaknak 2 frtért, nőknek és gyermekeknek 1 frtért) gondoskodik a dalkör választmánya. Résztvevő tagok csak a kör ren-

des és működő tagjai lehetnek és azok, kiket a választmány tiszteletből meghív. A mulatság iránt városszerzte nagy az érdeklődés.

— **Kereskedőink és iparosaink** körében nagyon élénk mozgalom indult meg a kamarai tagok választása ügyében. A választás holnap lesz a vármegyeházának nagy tanácskozási termében. Dél előtt 8 órakor választanak a kereskedők, délután 3 órakor az iparosok. A kereskedők már hétfőn délután kijelölték a maguk embereit, a miskolczi ipartestület pedig tegnap délután 7 órakor tartott ülésében állapította meg a jelöltek névsorát. Mi eme nagyfontosságú választások alkalmából nem mulaszthatjuk el, hogy pár szót ne szóljunk iparosaink és kereskedőinkhez. Mindenekelőtt arra figyelmeztetjük őket, hogyha már egyszer fizetniük muszáj azt a kamarai illetéket, az azért járó jogokat gyakorolják is. Menjenek el mindannyian az urnához és szavazataikat azokra adják, a kik érdekeiket legjobban meg tudják védeni. Mai vezércikkünkben rámutatunk, hogy milyen fontos és országos érdekeket érintő kérdésekben szokta a kormány kikérni a kamarák véleményét, iparosaink és kereskedőink tehát figyelemmel legyenek arra, hogy a kamarába önálló gondolkozásu, kipróbált hazafias érzésű emberek, ne pedig a kormány csúszó-mászó szolgálékú aláztos hivei jussanak. Iparosaink lelkére még csak azt köjtük, hogy miután tudják azt nagyon jól, hogy a kis ipar a nagy iparral szemben élet-halál harcot vív, látják azt naponkint, hogy a nagy ipart a kormány töle telhető módon segélyezi, addig a kis iparosok érdekei sokszor tekintet nélkül maradnak; azon igyekezzenek, hogy a kamarába a kisiparnak igazi, lelkes védői foglaljanak helyet. Nem elfogultság beszél belőlünk, hisz mi azok közé tartozunk, kik hazánk nagy iparát, kereskedelmét fejlődve, felvirágozva szeretnők látni, de nem a kis ipar elnyomása árán! Mindkettőnek anyagi érdekeit egyaránt elősegíteni a kamara van hivatva, a mennyiben minden fontos actualis kérdésnél döntő szavát, véleményét nyilvánítni köteles. Hiszünk, hogy iparos polgártársaink saját jól felfogott érdekeiket szem előtt tartva, tömegesen fognak a választási urnánál megjelenni s szavazatukat azon iparos férfiakra adják, kik a megrendelő s vásároló kis iparosok érdekeinek eddig őszinte jóakarói, védői voltak, és lesznek a jövőben is.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** Kun Bertalan ref. püspök a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlését, mely papszenteléssel lesz összekötve, szeptember hó 18-ára Miskolcra tűzte ki. A házi gazda — miként már említettük — a tornai egyházmegye lesz.

— **Orvos-gyógyyszerész gyűlés.** A borsodmegyei orvos-gyógyyszerész egylet a jövő szombaton, augusztus hó 6-án tartja meg legközelebbi gyűlését Dr. Markó László egyleti elnök hámorai villájában. E gyűlésen Dr. Ballagi János a koleráról fog előadást tartani.

— **Egy rendkívül szomorú és leverő hír** terjedt el tegnap délután városunkban. Azt beszélük ugyanis, hogy tegnap délelőtt a görümbölyi Tapolczáról többen visszajöttek fürdés nélkül. Nem fürdhetek pedig azért, mert a fürdő vize eltűnt! Elnyelte a föld! Miután a hír valódságáról személyes meggyőződést szerezni lapunk zártáig már időnk nem volt, csakis kételkedve közöljük e hírt és azt kívánjuk, hogy az egész ne legyen egyéb, mint egy jól meghízott — hírlapi kacsa!

— **Felhívás a miskolczi vadász-társulat tagjaihoz.** Az ez évi rendes közgyűlés határideje augusztus hó 4-ik napján délutáni 5 órájánál előbbre nem tűzethetvén, felkérjük a társulati tag urakat, hogy miután a társulati választmány határozata szerint az általános vadászati tilalom f. évi szeptember első napjáig minden társulati területre kiterjesztetett, a vadászattól tartózkodni sziveskedjenek. Miskolcz, 1892. évi július hó 28-án. A választmány.

— **A miskolczi atletakör** turista osztálya részéről tisztelettel értesítjük úgy a kör tagjait, mint általában az egész tisztelt közönséget, hogy a diósgyőri fürdőtől kiinduló ugynevezett Bethlen-utból kiágazó és Hegyes kút mellett a Lilla-füredhez vezető igen szép út, a Gula oldali gyönyörű kilátásával együtt jelzésekkel és táblákkal ellátatván, a nagy közönség használatára 1892. augusztus 7-én fog átadatni. Indulás délután 2 órakor. A résztvevni kívánók sziveskedjenek a diósgyőri fürdőnél gyűlekezni. Miskolcz, 1892. július 29. Az út-készítő bizottság.

— Szendrő is mozog. Megyénk nagyobb községei között Szendrő az, melynek közéletéről, társadalmi mozgalmairól csak nagyon ritkán hallunk valami hírt. Nincsenek Szendrő városában, vagy annak környékén irástudó férfiak, a kik az ott felmerülő eseményeket időnkint közölnék valamelyik lap hasábjain? . . . Ezt meg kellene pedig tenniük a vidék jó hírnevének érdekében, mert azt csak nem hihetjük, hogy ott egész esztendőn át csak alusznak az emberek. Mi, a kik élénk figyelemmel kísérjük megyénk községeknek fejlődését, nagyon örülnénk, ha Szendrő vidékének elevebb életnyilatkozatairól hozhatnánk érdekes dolgokat. Most azonban egy igen nevezetes dolog van készülőben Szendrő városában. Nem tudjuk, mennyi érdeme van benne a városnak, de annyit hallottunk, hogy ott legközelebb táviró állomást létesít a kassai posta és táviróigazgatóság. A munkálatok vezetésével Alberty Béla táviró építész van megbízva, a ki már a legközelebbi napokban megkezdi a munkát.

— Az anna-napló búcsú vasárnap a hívek ajtatoskodása mellett folyt le a felső-miskolczi rom. cath. egyházban. Az ünnep komoly méltóságát semmi nagyobb zaj és lármá nem zavarta meg. Még Tuhay Mihály sem verte most meg a feleségét, a mint ezt már évek hosszú során minden Anna-búcsú napján megcselekedte. Lám, milyen erkölcsnemesítő hatása van a — filloxaerának!

— A tápéi kerületben Sima Ferencz 48-as párti ellen Kelemen főszolgabíró, a szabadelvű párt első jelöltje, nem sokra vitte dijnokának, Szabó Lajosnak, elnémitó parancsaival és a csendőrök kirendelésével; meggyőződve arról, hogy a csendőrök nem vállalkoznak az ellenzéki választók agyonlövődésére; valamint arról is, hogy a hirhedtté tett Szabó Lajos dijnoki tekintélye nem elég a jelölt érdekében beszélőket elnémitani; vitézül visszavonult, s átadta a tért Léva ynak, ki januárban 60 frtot áldozott a haza oltárára, akarjuk mondani, választási költségekre épen Sima ellen, épen a tápéi kerületben, hogy a szabadelvű pártot és saját becses személyét győzelemre juttassa. Léva y bevonult tehát a kerületbe és száz-as bankókkal igyekezett a nép bizalmát pártjára hódítani. — Ez meg bankóit nem tudta alkalmasan elhelyezni s szintén visszalépett. Most már alkalmasint pályázatot hirdetnek a tápéi kerületben betöltendő rendíthetetlen mamelukjelölti állásra.

— A miskolczi általános fogyasztási szövetkezet e hó 1-én megkezdte működését. A fűszerárak kiszolgáltatásával J a u l u s z G á b o r jó nevű kereskedőnkét bizta meg, kinek mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét.

Árlejtési hirdetmény.

Miskolcz város utcáinak kavicsolására 300 köbméter Sajó kavics és 600 köbméter Szinva kavics szállítása végett e f. hó 9-én d. e. 9 óra-
kor hivatalomban árlejtés fog tartatni.

Ezen árlejtést megelőzőleg 50 frttal ellátott zárt ajánlatok alólirott által elfogadtatnak.
Miskolcz, 1892. aug. 2-án.

Soltész Nagy Kálmán, polgármester.

Figyelmeztető.

Augusztus 4-én lesz a kereskedelmi s iparkamarai tagok választása; 8 órától 12-ig választanak a kereskedők, 3-tól 7-ig az iparosok.
Augusztus 10-ig lehet pályázni a miskolczi hitelintézetnél egy raktárnoki állásra.

A szerkesztő postája.

Mikola Géza úrnak Hevesen. Tudósítását köszönjük.

Gergely János úrnak Nádasdon. Tudósításáért fogadjuk köszönetünket.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. Halász Sándor
Kiadó: Wesselényi és König.

NYILT TÉR.*

Köszönet.

Kompolthy István úr, a borsod-miskolczi temetkezési intézet tulajdonosa, felejtetetlen Margit leányom temetése alkalmával irányomban olyan készséget és előzékenységet tanúsított, hogy ezért neki nyilvánosan köszönetet mondani kötelességemnek érzem.
Miskolczon, 1892. július 30.

Klein Ágoston.

*E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

WESSELÉNYI ÉS KÖNIG KÖNYVNYOMDÁJA MISKOLCZON, DEÁK-UTCA.

Ajánlják ujonnan és a legszebb irásfajokkal berendezett

→ könyvnyomdájakat ←

mindennemű e szakba vágó munkák elkészítésére.

Különösen ajánlják angol írott betűket, béli és lakadalmi meghívókra, eljegyzési-, esküvői- és ajánló- (address)-kártyákra, körleveleket, névjegyek, számlák és levélpapírokra. — Írott betűik teljesen kizárják a drága litographiai munkákat. — Elvállalnak továbbá mindennemű művek, folyóiratok, iskolai értesítők, pénztári betétkönyvek, árjegyzékek, hivatalos táblázatok, étlapok, belépti- és címjegyek, gyászjelentések, falragaszok stb. nyomtatványok készítését, esimes kivitelben, előnyös áron s minden tekintetben versenyeznek a fővárosi műintézetekkel.

„SZABADSÁG”

politikai, független párti lapnak

kiadóhivatala.

Hatóságilag engedélyezett falragasz-intézet.

Az ózdi vasgyárban kerestetik EGY SZÉK-ÁLLÓ.

Tudakozandó

2-2

Krémer József úrral

Várkonyban.

●● Nős előnyben részesül. ●●

Egy jó házból való fiú

ki legalább is 2-3 gymnasiumi vagy polgári osztályt végzett

Haniszkó Sándor úr fűszerüzletében

mint tanuló felvétetik.

Eladó ház és telek!

Győri-kapu 39. számú pusztá telek és a 41. számú ház, mely áll 3 szoba és 2 konyhából, azonnal **szabadkézből eladó**. Értekezhetni ugyanott 40. szám alatt BALAJTI ISTVÁN tulajdonossal. —

A SZABADSÁG

politikai, társadalmi, közgazdasági, tanügyi és helyiérdekű lap.

A miskolczi függetlenségi és 48-as párt közlönye.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 25 kr.
Félévre	2 „ 50 „
Egész évre	5 „ —

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban

WESSELÉNYI és KÖNIG könyvnyomdájában.

A miskolczi általános fogyasztási szövetkezet áru-csarnok Széchenyi-utca, „Pest városa“.

Van szerencsénk a **fogyasztási szövetkezeti tagok** tudomására hozni, hogy **folyó évi augusztus hó 1-től** fogva a szövetkezeti áru-csarnokban,

a fűszer szakmába vágó összes cikkek, az igazgatóság által havonta megállapítandó árjegyzék szerint

fognak az tagok részére kiszolgáltatni, mely árjegyzék az igazgatóság által **aláírva** az árucarnokban közszemlére kifüggesztve lesz.

Felhivatnak egyúttal mindazok, kik a szövetkezethez mint tagok óhajtanak belépni, hogy ebbeli óhajukat az árucarnokban lévő aláírási iven jegyezzék be.

Miután a mindennapi fogyasztási cikkek az eddigi szokásos árakhoz képest **5-10-15 sőt 20%-al** olcsóbb árban lettek megállapítva, a mint azt a mai napon a tagoknak kézbesített és az árucarnokban közszemlére kifüggesztett árjegyzék is igazolja, a t. közönség csak saját érdekében cselekszik, ha tömegesen az egylet tagjai közzé sorakozik.

Tisztelettel

Szöke Dániel, igazg. czéggjegyző. Veskovy Zs. Jenő, igazgató. Mildner Géza, igazg. jegyző. Steinfeld László, igazg. tag.